

Zwariowana Siódemka

Gazetka Szkolna przy Szkole Podstawowej nr 7 w Tczewie

Październik 2020

ŚLUBOWANIE KLAS I

Z ŻYCIA SZKOŁY

CO? GDZIE? KIEDY?

(BYŁO...JEST...BĘDZIE...)

- Co nowego w klasie III A ?
- Dzień Edukacji Narodowej
- Miej zielone pojęcie
- Ślubowanie klas I
- Wiadomości z Samorządu Uczniowskiego
- Warsztaty kulinarne
- Recenzje do nowych książek zakupionych w ramach „Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa”
- Nietypowe święta w listopadzie
- Wiadomości z biblioteki
- Strefa śmiechu

CO NOWEGO W KLASIE III A ?

No i zaczęła się jesień. Piękna polska jesień, trochę słońca, trochę deszczu, ale także czas robienia różnorodnych rzeczy z jesiennych skarbów.

Klasa 3a oprócz wykonania swojej pierwszej pracy wybrała się również do kina.

Dziewczyny nie zapomniały o swoich chłopakach i z okazji ich święta, które obchodziliśmy 30 września zabrały ich na film animowany SCOOBY DOO!

Oczywiście nie zapominamy o pandemii koronawirusa i dlatego nasze trzeciaki wchodzi zamaskowane do sali kinowej. Żeby ktoś nie pomyślał, że to napad na GALERIĘ KOCIEWSKĄ.

Mimo wszechobecnej pandemii próbujemy żyć normalnie. Mała jesienna wycieczka i wypad do kina był super zabawą!

Opracował Szymon Podjacki

DZIEŃ EDUKACJI NARODOWEJ

NAUKA

Julian Tuwim

Nauczyli mnie mnóstwa mądrości,
Logarytmów, wzorów i formułek,
Z kwadracików, trójkątów i kótek
Nauczali mnie nieskończoności.

Rozprawiali o "cudach przyrody",
Oglądałem różne tajemnice:
W jednym szkiełku "życie w kropli wody",
W innym zaś - "kanały na księżycu".

Mam tej wiedzy zapas nieskończony;
 $2\pi R$ i H_2SO_4 ,

Jabłka, lampy, Crookesy i Newtony,
Azot, wodór, zmiany atmosfery.

Wiem o kuli, napętnionej lodem,
O bursztynie, gdy się go pociera...
Wiem, że ciało pogrążone w wodę
Traci tyle, ile... etcetera.

Ach, wiem jeszcze, że na drugiej półkuli
Słońce świeci, gdy u nas jest ciemno!
Różne rzeczy do głowy mi wkuli,
Tumanili nauką daremną.

- I nic nie wiem, i nic nie rozumiem,
I wciąż wierzę biednymi zmysłami,
Że ci ludzie na drugiej półkuli
Muszą chodzić do góry nogami.

I do dziś mam taką szkolną trwogę:
Bóg mnie wyrwie - a stanę bez słowa!
- Panie Boże! Odpowiadać nie mogę,
Ja... wymawiam się, mnie boli głowa...

Trudna lekcja. Nie mogłem od razu.
Lecz nauczę się... po pewnym czasie...
Proszę! Zostaw mnie na drugie życie
Jak na drugi rok w tej samej klasie.

Z okazji Dnia Edukacji Narodowej w imieniu Redakcji „Zwariowanej siódemki” składamy najserdeczniejsze życzenia wszystkim pracownikom naszej szkoły: nauczycielom, dyrekcji oraz pracownikom administracji i obsługi.

Życzymy Wam dużo zdrowia, siły i wytrwałości, aby każdy dzień w szkole dawał Wam radość i był źródłem satysfakcji z pełnionej

pracy w szkole. Życzymy także społecznego uznania za wykształcenie i wychowanie młodego pokolenia.

Życzy Redakcja „Zwariowanej siódemki”

MIEJ ZIELONE POJĘCIE

**Kto będzie winny, gdy na Ziemi zabraknie żywności?
MY.**

Wszyscy odpowiadamy za zmiany klimatu.

Decyzja zapada w wieku 15 lat.
Tylko nieliczni uczniowie będą
mogli kontynuować naukę...
Większość będzie pracować na
roli. Jak tłumaczy jednemu z
rodziców dyrektor szkoły:

„Nie trzeba nam inżynierów, nie
brakuje nam telewizorów, ani
samolotów, tylko jedzenia.
Światu potrzeba rolników...”

WYPRODUKOWANIE ŻYWNOSCI STAJE SIĘ WYZWANIEM !!!

Na skutek zmian klimatu na Ziemi coraz częstsze są susze i burze pyłowe. Nic nie chce rosnąć w takich warunkach. Ludzie

podczas burz nie noszą parasoli, tylko maseczki na twarz. Mimo to bardzo wiele osób umiera na choroby związane z oddychaniem. Czy życie na Ziemi się skończy?

Jeśli chcecie wiedzieć, obejrzyjcie film „Interstellar” w reżyserii Chritophera Nolana. A czy wizja scenarzystów sprawdzi się w przyszłości? Niestety, nie jest to wykluczone... Średnia temperatura wszystkich miesięcy jest wyższa o 2-3 stopnie w porównaniu do roku poprzedniego. Z raportu Amerykańskiej Agencji Meteorologicznej (NOAA - National Oceanic and Atmospheric Administration) wynika, że maj 2020 roku na półkuli północnej był rekordowy pod względem ciepła w historii pomiarów!

W Europie Południowo-Wschodniej temperatury przekraczały 40 stopni Celsjusza.

W Azji były o 2 stopnie wyższe od wieloletniej średniej.

Średnia pokrywa lodu morskiego w Arktyce była najniższa w historii pomiarów (7 % poniżej wieloletniej średniej).

Zmiany widać także w Polsce...

Nie ma śnieżnych zim. Mamy za to gwałtowne burze i bardzo silne wiatry.

Susza nikogo już nie dziwi. 60 % rolników miało z jej powodów straty. Konieczne są nawodnienia upraw, a wody w naszym kraju nie ma zbyt wiele.

Do tego dochodzą zniszczenia, jakie powodują szkodniki - w cieple owady szybciej się rozwijają. Dlatego w tym roku skutki zmian klimatu odczuli nie tylko producenci żywności, ale także konsumenci - ceny owoców i warzyw poszybowały w górę. Aby przetrwać na rynku, rolnicy muszą zmienić sposób upraw, a wkrótce także i rodzaj.

NIEKTÓRE Z ZALECEŃ EKOLOGII ROLNICZEJ:

- sadzenie drzew na polach - ich cień ogranicza parowanie
- drzewa i krzewy są także schronieniem dla zwierząt, a te redukują liczbę szkodników niszczących uprawy

- żywopłoty chronią przed wysuszaniem ziemi przez wiatr

**NAUKOWCY SZACUJĄ,
ŻE PRZEZ NAJBLIŻSZE
20 LAT CO₂ W
ATMOSFERZE NADAL
BEDZIE WZRASTAĆ...**

Produkcja i konsumpcja żywności odpowiada za 35 % emisji gazów cieplarnianych. Z tego rolnictwo to 10 %, a reszta to transport, przetwarzanie, pakowanie, marnowanie.

Jeśli przeliczymy to przez blisko 8 miliardów ludzi żyjących na ziemi, wyjdą ogromne ilości CO₂. Zatem za zmiany klimatu odpowiadamy wszyscy.

Jeśli nic z tym nie zrobimy, susza i szkodniki zniszczą nam pożywienie.

Dlatego trzeba zmienić swoje nawyki już teraz:

ograniczając zakupy

zwracając uwagę na to, co mamy na talerzu i na to, by
pożywienia nie wyrzucać

Od redakcji (przygotowano na podstawie czasopisma Victor Junior nr 10/2020)

ŚLUBOWANIE KLAS PIERWSZYCH NA UCZNIÓW SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 7 W TCZEWIE

Dnia 29 października w naszej szkole odbyło się ŚLUBOWANIE KLAS PIERWSZYCH na uczniów Szkoły Podstawowej Nr 7 im. Stanisława Staszica w Tczewie.

Ze względu na pandemię koronawirusa uroczystość była skromna i odbyła się w klasie bez udziału gości, rodziców i osób z zewnątrz.

Na uroczystość przybyli - odświętnie ubrani uczniowie klas I, Dyrekcja Szkoły oraz wychowawczynie klas I.

Pierwszaki - pod okiem swoich pań, tj Pani mgr Teresy Szydlik i Pani mgr Wioletty Kowalewskiej - przygotowały krótkie przedstawienie, na którym zaprezentowały wiersze i piosenki.

Po akademii odbyła się oficjalna część – najpierw uczniowie klasy IA i IB złożyli ślubowanie na Sztandar Szkoły.

ROTA ŚLUBOWANIA UCZNIÓW KLAS I
SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 7
W TCZEWIE

**MY, UCZNIOWIE SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 7
IM. STANISŁAWA STASZICA W TCZEWIE,
ŚLUBUJEMY:**

- SUMIENNIE WYPEŁNIAĆ SWOJE OBOWIĄZKI;**
- DBAĆ O DOBRE IMIĘ KLASY I SZKOŁY;**
- SWOIM ZACHOWANIEM I NAUKĄ SPRAWIAĆ
RADOŚĆ RODZICOM I NAUCZYCIEŁOM;**
- RZETELNIE PRACOWAĆ NAD ZDOBYCIEM
WIADOMOŚCI I UMIEJĘTNOŚCI;**
- PRZESTRZEGAĆ ZASAD REGULAMINU SZKOLNEGO.**

KLASA I A

Wychowawczyni kl. I A - mgr Teresa Szydlik

Uczniowie kl. I A:

Martyna Buniek
Lena Dąbrowska
Nikodem Gehrke
Oskar Gierszewski-Guzik
Marcela Iwanowska
Olga Jakubowska
Aleksandra Jasik
Marta Jasińska
Jakub Lewicki
Tobiasz Moczinski
Wojciech Myrda
Amelia Opalińska
Roksana Piątkowska
Lena Rozińska
Wiktor Suwalski
Zuzanna Szulc
Dawid Tomczyk

KLASA I B

Wychowawczynie kl. I B - mgr Wioletta Kowalewska

Uczniowie kl. I B:

Filip Brzezyński
Nadia Chabowska
Zofia Chronowska
Kornelia Czuż
Damian Jaroszek
Zofia Kamaszewska
Remigiusz Knieć
Filip Kochański
Wiktoria Kriesel
Zuzanna Kurowska
Zofia Lewandowska
Nadia Makowska
Nikola Makowska
Amelia Poniewska
Jan Rudnik
Lilianna Rutkowska
Marek Sojka
Kinga Troszczytów

Następnie Pan Dyrektor uroczyście pasował wszystkich pierwszaków na uczniów SP 7, na zakończenie części oficjalnej odśpiewano Hymn Państwowy.

Po tej części pierwszaki otrzymali „rogi obfitości” przygotowane przez Radę Rodziców.

Redakcja „Zwariowanej siódemki” składa wszystkim uczniom klas pierwszych wszystkiego najlepszego, samych szóstek i powodzenia w szkolnych ławach.

WITAMY WŚRÓD SZKOLNEJ BRACI!

Od redakcji

WIADOMOŚCI Z SAMORZĄDU UCZNIOWSKIEGO

We wrześniu uczniowie klas IV-VIII wybierali nowego przewodniczącego do Samorządu Uczniowskiego. Kandydaci na Przewodniczącego przygotowali odpowiednią kampanię w Internecie.

A oto kandydaci:

1. Guz Agata
2. Lipiński Maciej
3. Stolarska Maria
4. Surdacka Alicja
5. Wicher Aleks
6. Załug Natasza

Uczniowie - wyborcy głosowali drogą elektroniczną i mogli wybrać tylko jednego kandydata.

Wyniki przedstawiają się następująco:

1. Surdacka Alicja - 23,7 %
2. Guz Agata - 21,5 %
3. Stolarska Maria - 21,5 %
4. Lipiński Maciej - 17,2 %
5. Wicher Aleks - 8,5 %
6. Załug Natasza - 7,5 %

W wyborach wzięło udział 47,5 % uprawnionych do głosowania.

Nowy Samorząd Uczniowski:
Przewodnicząca - Alicja Surdacka

Zastępcy przewodniczącej SU (wybrani do współpracy przez

przewodniczącą):
Kinga Dus
Roksana Lipiak

Opiekunki Samorządu Uczniowskiego :
Pani Barbara Rokita
Pani Karolina Lubiszewska

Od redakcji

WARSZTATY KULINARNE - PYSZNOŚCI

Jak ja zazdrościłem klasie III A, gdy dowiedziałem się, że będą mieć warsztaty kulinarne i będą przyrządzać NALEŚNIKI. Uwielbiam.

Klasa 3a pełna w gotowości wsypując, wlewając, mieszając, miksując składniki, a potem smażąc przygotowała sobie przepyszne jedzonko.

Smarując, dekorując : owocami, bitą śmietaną oczywiście NUTELLA, zjedli, prosząc o dokładkę.

Super kulinarne przeżycie.

Opracował w imieniu redakcji Szymon Podjacki

RECENZJE DO NOWYCH KSIĄŻEK ZAKUPIONYCH W RAMACH "NARODOWEGO PROGRAMU ROZWOJU CZYTELNICTWA"

W tym numerze chcemy zachęcić wszystkich do przeczytania książki Joanny Nadin pt.: "Trafiona zatopiona".

Asha wiodła dotąd życie, którego mogłaby pozazdrościć jej każda nastolatka: mnóstwo przyjaciół, prywatna szkoła, apartament w modnej dzielnicy Londynu i wielkie marzenia, które były na wyciągnięcie ręki.

Nagle na jej rodzinę spada cios. Asha musi przeprowadzić się do Peckham, niebezpiecznej i biednej części miasta. Idzie do publicznej szkoły, gdzie walczy o przychylność nauczycieli i sympatię Angel - królowej popularności.

Ta przyjaźń ma jednak swoją cenę: zaczyna się ryzykowna gra

w Prawdę czy Wyzwanie, która burzy wszystko wokół.
Czas zadać sobie pytanie: gdzie jest granica?

Zapraszamy do lektury !!!

Opracowało Koło Przyjaciół Biblioteki

LISTOPADOWE KALENDARIUM

1.11. - Wszystkich Świętych

Światowy Dzień Wegan

2.11. - Zaduszki

3.11. - Święto Myśliwych - Hubertus

4.11. - Dzień Taniego Wina

5.11. - Dzień Postaci z Bajek

Międzynarodowy Dzień Języka Romskiego

6.11. - Międzynarodowy Dzień Zapobiegania Wyzyskowi

Środowiska Naturalnego podczas Wojen i Konfliktów
Zbrojnych

Dzień Saksofonu

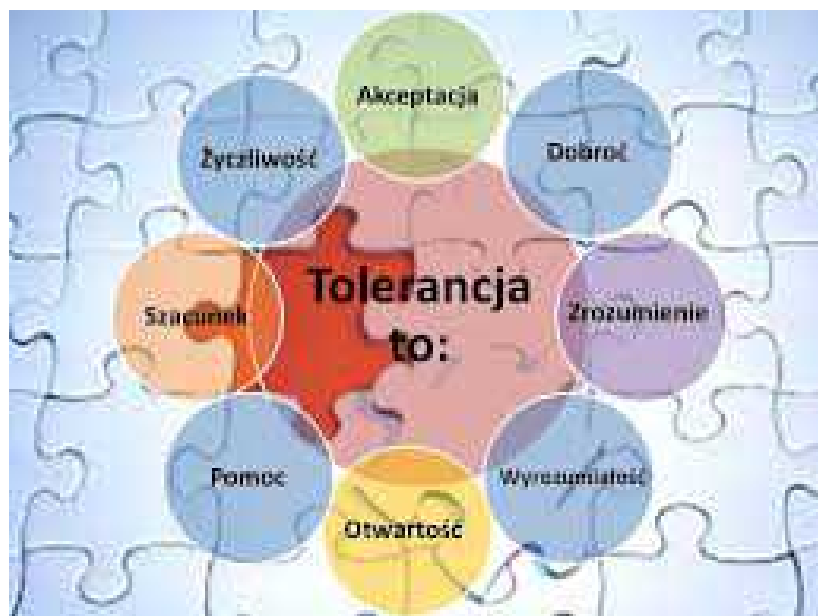
7.11. - Międzynarodowy Dzień Fizyki Medycznej
Światowy Dzień Feministek
Dzień Kotleta Schabowego

8.11. - Światowy Dzień Radiologii
Europejski Dzień Zdrowego Jedzenia i Gotowania
9.11. - Europejski Dzień Wynalazcy
Dzień Sierot
Międzynarodowy Dzień Walki z Faszyzmem i
Antysemityzmem
10.11. - Dzień Młodzieży
Dzień Jeża
Światowy Dzień Nauki dla Pokoju i Rozwoju
11.11. - Święto Niepodległości

- Dzień Służby Cywilnej
Japoński Dzień Singli
Święto Orderu Virtuti Militari
- 12.11. - Światowy Dzień Bicia Rekordów
Światowy Dzień Ergonomi
Dzień Jakości
Światowy Dzień Drwala
- 13.11. - Międzynarodowy Dzień Niewidomych
Dzień Placków Ziemniaczanych
Dzień Dobroci
Dzień Biznesmena
- 14.11. - Dzień Seniora
Światowy Dzień Cukrzycy
- 15.11. - Dzień Uwięzionego Pisarza
Święto Wojskowego Centrum Geograficznego
Dzień Pamięci o Ofiarach Wypadków Drogowych
- 16.11. - Dzień Tolerancji

- Dzień Służby Zagranicznej RP
- 17.11. - Ogólnopolski Dzień Bez Długów
Dzień Czarnego Kota

Dzień Studenta

18.11. - Europejski Dzień Wiedzy o Antybiotykach
Dzień Myszki Miki

19.11. - Dzień Toalet

Dzień Filozofii

Dzień Rzucania Palenia Tytoniu

20.11. - Dzień Uprzemysłowienia Afryki

Międzynarodowy Dzień Praw Dziecka

21.11. - Dzień Pracownika Socjalnego

Światowy Dzień Życzliwości i Pozdrowień

Światowy Dzień Telewizji

22.11. - Dzień Kredki

Święto Transportu Wojskowego

23.11. - Święto Wojskowej Służby Prawnej

24.11. - Dzień Buraka

Katarzynki

25.11. - Dzień Tramwajarza

Dzień Kolejarza

Dzień bez Futra

Dzień Pluszowego Misia

26.11. - Dzień Drzewa Oliwnego
Dzień Ciasta

27.11. - Dzień Nitkowania
Dzień Inżyniera Systemów

28.11. - Dzień Podłogi
Dzień bez Zakupów
Dzień Pocałunku

29.11. - Andrzejki
Dzień Podchorążego
Międzynarodowy Dzień Solidarności z Narodem
Palestyńskim

30.11. - Dzień Białych Skarpetek
Dzień Pamięci Wszystkich Ofiar Wojen Chemicznych

Od redakcji

WIADOMOŚCI Z BIBLIOTEKI

„MAŁA KSIĄŻKA - WIELKI CZŁOWIEK” PROJEKT CZYTELNICZY SKIEROWANY DO WSZYSTKICH UCZNIÓW KLAS PIERWSZYCH (i ich rodziców)

„Pierwsze abecadło” - wyprawka Czytelnicza dla pierwszaka
2020/10/21

Instytut Książki rozpoczął kolejną odsłonę kampanii społecznej „Mała książka - wielki człowiek”, która w tym roku została przygotowana szczególnie z myślą o dzieciach rozpoczynających edukację w szkole podstawowej i stawiających swoje pierwsze kroki w nauce czytania. Za sprawą przygotowanej specjalnie dla nich książki chcemy zaprosić pierwszoklasistów do odbycia niezwyklej przygody, jaką jest umiejętność rozpoznawania liter, składania ich w wyrazy i zdania, a w końcu przyjemność czerpana z lektury - tej czytanej przy wsparciu najbliższych, jak i tej odkrywanej samodzielnie.

Książka „**Pierwsze abecadło**” jest antologią tekstów literackich dla dzieci w wieku wczesnoszkolnym, które zostały napisane przez najwybitniejszych twórców książek dla dzieci, zarówno klasycznych, jak i współczesnych. Czytelnicy znajdą w niej utwory poetyckie i prozatorskie:

- Tadeusz Kubiak „Ja jestem książka”
- Małgorzata Musierowicz „Kurczak”, „Boję się” (w: „Hihopter”)
- Janusz Korczak „Legenda o pieśni”

- Aleksander Fredro „Paweł i Gawęł”
- Dorota Terakowska „Babci Brygidy szalona podróż po Krakowie”
- Józef Czechowicz „Baranek wielkanocny”
- Jan Twardowski „Dwa święta” (w: „Nowe patyki i patyczki”)
- Małgorzata Strzałkowska „Czterolistna koniczyńka” (w: „Plaster czarownicy i inne baśnie”)
- Anna Onichimowska „Prawie się nie boję”
- Joanna Olech „Pompon w rodzinie Fisiów”
- Rafał Kosik „Amelia i Kuba”
- Danuta Wawiłow „Spacer”
- Eliza Piotrowska „Wojtek. Żołnierz bez munduru”
- Katarzyna Ryrych „Łopianowe pole”
- Marcin Szczygielski „Czarownica piętro niżej”
- Jerzy Ficowski „Dom, w którym śmiesz”

Ilustracje do książki stworzyła **Iwona Chmielewska** - artystka o niezwyklej wrażliwości i dorobku twórczym, znana i ceniona także za granicą (m.in. nagrodzona kilkakrotnie najważniejszą nagrodą dla ilustratorów - Bologna Ragazzi Award). Przygotowany przez nią metaforyczny alfabet ukazuje wielowymiarowość sztuki, która nie tylko zachwyca swoją estetyką, ale też ma rozbudzać w dzieciach ciekawość do poznawania liter i nauki czytania, pobudzać do myślenia i zachęcać do własnej aktywności twórczej.

Pierwsze Abecadło zaprasza młodego, początkującego i coraz bardziej samodzielnego czytelnika, jakim jest uczeń klasy pierwszej, do smakowania dobrej literatury i sztuki. Ciekawe teksty o tematyce bliskiej dzieciom, przeplatają się z najwyższej klasy ilustracją. „Czytanie” obrazów jest tak samo fascynujące jak czytanie wyrazów.

Małgorzata Swędrowska, pedagożka, trenerka Polskiego

Stowarzyszenia Pedagogów i Animatorów KLANZA, autorka koncepcji czytania wraźeniowego:

„To już trzecia publikacja przygotowana przez Instytut Książki w ramach kampanii „Mała książka - wielki człowiek” i podobnie jak przy wcześniejszych publikacjach, skierowanych do niemowląt i przedszkolaków, w jej powstaniu pomagało nam grono wybitnych ekspertów literatury dziecięcej - literaturoznawców, pedagogów, promotorów i animatorów kultury wśród najmłodszych i ich rodziców. Nie zmieniły się również nasze najważniejsze cele - nieustannie chcemy rozbudzać w dzieciach miłość do czytania już od najmłodszych lat, zachęcać rodziców i opiekunów do wspólnego, rodzinnego czytania z dzieckiem i budowania w ten sposób trwałych więzi, przypominać o korzyściach wynikających z czytania dla rozwoju dziecka, a także umożliwiać bezpłatny dostęp do mądrych i pięknie zaprojektowanych książek - z tekstami i ilustracjami najwybitniejszych polskich twórców”.

Oprócz książki w Wyprawce Czytelniczej pierwszoklasiści znajdą ponadto broszurę pt. **„Książką połączyć, czyli uczymy się czytać razem”**, która pełni dwie role: jest zarówno poradnikiem dla rodziców i opiekunów podpowiadającym, jak wspierać dziecko w nauce czytania, jak również zbiorem pomysłów na zabawy dla dzieci i aktywności związane z tekstami z książki. Dla pierwszoklasistów przygotowano także **Kreatywny alfabet**, czyli plakat z literami do wycinania, który ma wspomóc naukę alfabetu i czytania.

Pierwsza edycja projektu rozpoczęła się od **Pasowania klas I na uczniów**. Na tej uroczystości uczniowie otrzymają przygotowane specjalnie dla nich Wyprawki Czytelnicze.

Czytelnictwo w październiku

Klasa	Średnia przeczytanych książek na jednego ucznia	Uwagi
IA	-	
IB	-	
IIA	1,5	
IIB	1,1	
IIIA	1,9	<u>Najlepiej czytająca klasa</u>
IIIB	0	
IVA	1,5	
IVB	1,1	
VA	0	
VIA	0	
VIB	0,9	
VIC	0	
VIIA	0,8	
VIIB	0	
VIIC	0	
VIIIA	0,1	
VIIIB	0	

Jedyne usprawiedliwienie to te, że klasy IV-VIII uczą się zdalnie.
Biblioteka jest jednak otwarta i można wypożyczać książki.
Zapraszam serdecznie!

Strefa śmiechu

W szkole.

- Proszę pani - mówi Jaś do nauczycielki. - Ja wcale nie chciałbym pani straszyć, ale mój tata wczoraj wieczorem powiedział: „Jeszcze jedna jedynka i ktoś będzie miał poważne kłopoty...”

(Jasiu. Dlaczego Twoje lekcje odrabia zawsze ojciec?
Bo mama nigdy nie ma czasu).

Katechetka pyta Jasia:

- Jasiu, kiedy Adam i Ewa byli w raju?
- Jesienią.
- A dlaczego akurat jesienią? - pyta zdziwiona katechetka.
- No bo wtedy dojrzewają jabłka.

Na lekcji matematyki:

- Jasiu, skoro w jednej dłoni mam 9 jabłek, a w drugiej 7 to znaczy, że...?
- ...że ma pan bardzo duże dłonie, proszę pana.

Na lekcji matematyki nauczycielka pisze na tablicy $8:2$, a potem pyta Jasia:

- Co ty na to?
- To zależy. Zanim odpowiem, muszę najpierw poznać nazwy tych drużyn...

Od redakcji

Gazetkę redagują pod opieką pani Zdzisławy Mszanowskiej:

Szymon Podjacki - red. naczelny, Wanda Garska, Kinga Bobrowska, Julia Gawrońska, Irena Armatowska, Małgorzata Michalak, Nikola Szulc.

Opracowanie graficzne - pani Dorota Żyśko.